

Nr 704

Av fru Kristensson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 164, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

I proposition nr 164 med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt anföres, att vid ett införande av en allmän varuskatt om fyra procent utrymme finnes för en sänkning av den direkta skatten i storleksordningen 225 miljoner kronor. Enligt propositionen skall denna skattesänkning komma till stånd genom införandet från och med år 1960 av nya skatteskalor. I proposition nr 162 förutskickas vidare förslag till nästa års riksdag om vissa andra förändringar av den direkta beskattningen.

De föreslagna nya skatteskalorna är så konstruerade, att skatteprocenten sänks i vissa av skatteskalans lägre skikt och höjs i motsvarande grad i vissa av skalans mellanskikt. Härigenom skärps skatteskalans progressivitet, och i vissa inkomstlagen uppstår en höjning av marginalskatten.

Skatteskalorna ändrades senast genom beslut vid 1956 års riksdag. Även denna omarbetning innebar en skärpning av skatteskalans progressivitet. I proposition nr 88 till 1956 års riksdag anförde statsrådet och chefen för finansdepartementet emellertid, att en variation av uttagningsprocenten borde vara den normala metoden för sänkning eller höjning av den statliga inkomstskatten. Med hänsyn till detta uttalande är det anmärkningsvärt, att efterkrigstidens förändringar i den statliga inkomstbeskattningen inneburit en fortgående progressivitetsstegring.

Redan den nuvarande skatteskalans progressivitet måste anses alltför stark och marginalskattesatserna alltför höga med hänsyn till verkan på inkomstökningar som uppnås på grund av t. ex. studier och utbildning, befordran och extraarbete. Det bör i detta sammanhang också påpekas, att den största ökningen under efterkrigstiden i fråga om den reella skattebelastningen av direkt stats- och kommunalskatt icke drabbat vare sig de lägsta eller de allra högsta inkomsttagarna, utan inkomsttagare med beskattningsbara inkomster mellan 15 000 och 35 000 kronor. Detta har hos löntagargrupperna med längre utbildning skapat ett berättigat missnöje med samhällets inställning till dessa grupper. Det är därför olyckligt, att de angivna inkomstskikten i stort sett ställs utanför den i proposition nr 164 föreslagna sänkningen av den direkta statsskatten. Landets tjänstemannaorganisationer — TCO, SACO och SR — har också i ett gemensamt uttalande tagit bestämt avstånd från den föreslagna progressivitetsskärpningen. I uttalandet heter det, att den föreslagna förändringen av skatteskalorna inte

bara ur tjänstemannasympunkt utan även ur allmän samhällssympunkt är en klart felaktig utveckling av skattesystemet. Tjänstemannaorganisationerna kräver en förändring av propositionens förslag på denna punkt.

Tjänstemannaorganisationernas gemensamma uttalande klargör, att den föreslagna förändringen i fråga om den direkta beskattningen ingalunda — vilket hävdats från regeringshåll — är en ur allmän löntagarsympunkt önskvärd reform.

En sänkning av den direkta statsskatten bör i varje fall ske på så sätt, att progressivitet och marginalskatter ej ökas. Detta kan ske genom att i stället för den föreslagna omarbetningen av skatteskalorna sänka uttagningsprocenten. För ungefärligen det belopp som i proposition nr 164 angivits stå till förfogande för sänkning av den direkta skatten kan uttagningsprocenten sänkas med sex enheter. Vi förordar en sådan sänkning av uttagningsprocenten framför den föreslagna omarbetningen av skatteskalorna.

Genom beslut vid innevarande års vårriksdag fastställdes uttagningsprocenten till 100 för första hälften av kalenderåret 1960. Jämlikt § 12 förordningen om statlig inkomstskatt skall samma procenttal tillämpas för senare hälften av kalenderåret 1960. Genom de nu framlagda propositionerna om förändringar i beskattningssystemet har emellertid grunden undanryckts för detta riksdagens tidigare beslut. Lika väl som en omarbetning av skatteskalorna gällande för kalenderåret 1960 nu kan vidtagas kan uttagningsprocenten förändras. Härvid torde beträffande källskattetabellerna i princip samma förfarande kunna tillämpas som föreslagits i proposition nr 164.

Under hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen, därest den antager en förordning om allmän varuskatt, med avslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 164 måtte besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingå i preliminär skatt för senare hälften av budgetåret 1959/60 med 94 procent av grundbeloppet.

Stockholm den 6 november 1959

Astrid Kristensson

Folke Björkman

Eva Karlsson